

عنوان مقاله:

تحلیل تاثیر عوامل انسانی و محیطی بر تضاد ذی نفعان در حوضه آبریز زاینده رود

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های روستایی، دوره 13، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

لادن نادری - دانشجوی دکتری، گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران.

اسماعیل کرمی دهکردی - دانشیار، گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

محمد بادسار - دانشیار، گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران.

مهرداد مقدس - دکتری سازه های آبی، شرکت آب منطقه ای استان اصفهان، اصفهان، ایران.

خلاصه مقاله:

همزمان با افزایش بحران آب در حوضه های آبریز، درگیری های بین ذی نفعان آن در حال تشدید است. افزایش تضاد در حوضه های آبریز می تواند ناشی از عوامل مختلف انسانی و طبیعی، از جمله حکمرانی و مدیریت ضعیف منابع و تغییرات اقلیم باشد. هدف پژوهش بررسی عوامل طبیعی و انسانی موثر بر شدت مناقشات میان ذی نفعان مختلف حوضه زاینده رود، بررسی راهبردهای پیشنهادی مدیران و سیاست گذاران و تحلیل راهبردهای اجرا شده طی سالیان اخیر جهت کاهش مناقشات در حوضه زاینده رود بوده است. در این تحقیق از روش شناسی کیفی مبتنی بر نظریه داده بنیاد استفاده شد. نمونه ای از افراد کلیدی از بین کارشناسان و مدیران سازمان های مرتبط، با بهره گیری از نمونه گیری هدفمند به روش گلوله برفی، انتخاب شدند و داده ها با استفاده از مصاحبه های نیمه ساختارمند گردآوری شدند. نتایج نشان داد که عوامل انسانی از جمله عوامل اجتماعی - فرهنگی، افزایش تقاضا برای آب، سیاست های انتقال بین حوضه ای آب و عوامل حکمرانی از دیدگاه کارشناسان مرتبط بیشترین تاثیر را در مدیریت تضاد داشتند. همچنین عوامل محیطی نظیر تغییرات اقلیم از جمله کاهش بارش و منابع آب، سبب تشدید تضاد در حوضه شده اند. از سوی دیگر، تاثیر عوامل انسانی نظیر حکمرانی و سیاست های اخذ شده در بحران آب و تضاد ناشی از آن بسیار تاثیرگذارتر از عوامل طبیعی بوده است. برخی از راهبردها همچون مدیریت راهبردی، انتقال آب بین حوضه ای، و افزایش نظارت برای مدیریت تضاد ناشی از بحران آب در حوضه به کار گرفته شده اند. از سوی دیگر، تعدادی از مدیران و سیاست گذاران معتقدند که برخی راهکارهای اجرا شده نه تنها به کاهش تضاد در حوضه کمکی نکرده اند، بلکه سبب افزایش تنش نیز شده اند.

کلمات کلیدی:

بحران آب، تضاد، عوامل انسانی، عوامل محیطی، مدیریت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1461698>

